

វិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាល និង គ្រូបាទគ្រូបាទដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា
Cambodia Development Resource Institute

របាយការណ៍ថ្លីៗស្តីពីសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា
Flash Report on the Cambodian Economy

លា

October 2003

បណ្ឌិត កង ចាន់ រាន **Dr. Kang Chandararot**

លោក ច ម៉ុង គុន **Mr. Tong Kim Sun**

លោកស្រី បន ជីណា **Ms. Pon Dorina**

ភ្នំពេញ កម្ពុជា

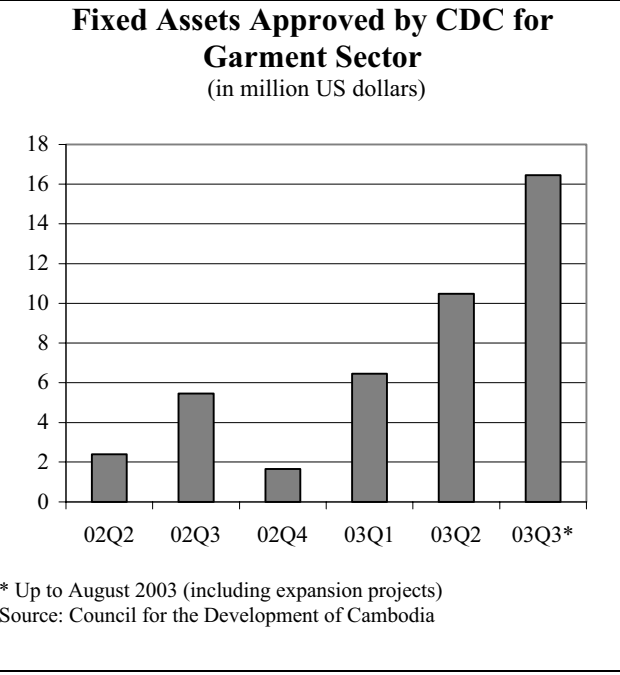
Phnom Penh, Cambodia

សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចសំខាន់ៗរបស់កម្ពុជា

Main Economic Activities of Cambodia

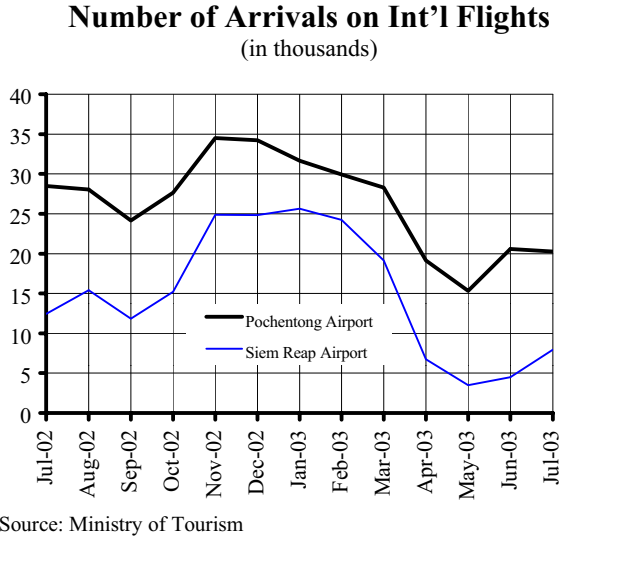
យោងតាមព័ត៌មាន CDC នៅត្រីមាសទី៣ ២០០៣ គំរោងវិនិយោគដែលបានអនុម័តដោយ CDC សំរាប់វិស័យកាត់ដេរកើនដល់ ១៦.៥លានដុល្លារ ឬកំណើន ៥៧% គិតជាទ្រព្យសកម្មជាប់លាប់ គឺកើនពី ១០.៥លានដុល្លារ នៅត្រីមាសទី២។ ក្នុងកំឡុងខែមករា-មិថុនា ២០០៣ គំរោងវិនិយោគសំរាប់វិស័យកាត់ដេរគិតជាទ្រព្យសកម្មជាប់លាប់ កើនដល់ ៣៣.៤លានដុល្លារ ឬ ១៥% នៃគំរោងវិនិយោគទាំងអស់ក្នុងរយៈពេលនោះ ។

According to the CDC, fixed assets approved by the CDC for the garment sector continued to rise to US\$ 16.5 million in the third quarter (to August) 2003, from US\$ 10.5 million in the second quarter, an increase of 57%. Between January-August 2003, fixed assets approved for investment in the garment sector reached US\$ 33.4 million, i.e. 15% of the total fixed assets approved in that period.

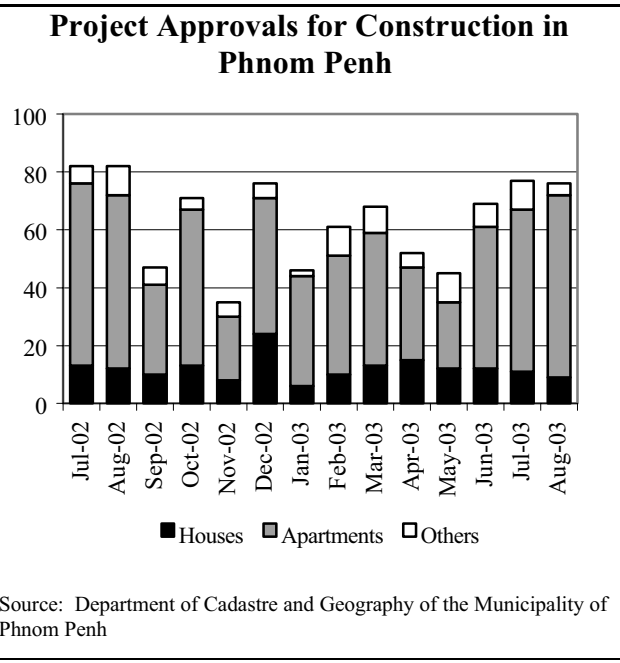
យោងតាមព័ត៌មានក្រសួងទេសចរណ៍ ចំនួនភ្ញៀវអន្តរជាតិមកដល់តាមច្រកពោធិនកុងថយចុះអស់១.៦% ពី ២០.៥៩០នាក់នៅខែមិថុនា ២០០៣ មកត្រឹម២០.២១៦នាក់នៅខែកក្កដា ២០០៣។ ផ្ទុយទៅវិញ ភ្ញៀវអន្តរជាតិ ៧.៩៤៤នាក់ ឬ ៧៦% ច្រើនជាងខែមុន បានចូលមកតាមច្រកសៀមរាបនៅខែកក្កដា ២០០៣ ។

According to the Ministry of Tourism, the number of international arrivals at Pochentong airport declined slightly by 1.8% with 20,216 people arriving in July 2003, compared to 20,590 people in June 2003. In contrast, Siem Reap airport experienced an increasing number of international arrivals, with 7,944 people arriving in July 2003 (i.e. 76% higher than in June 2003).

យោងតាមព័ត៌មាននាយកដ្ឋានសុរិយោដីនិងភូមិសាស្ត្រក្រុងភ្នំពេញ នៅខែសីហា ២០០៣ មាន ៧៦គំរោង (ឬ ១គំរោងតិចជាងខែមិថុនា ២០០៣) ត្រូវបានអនុម័តអោយសាងសង់នៅភ្នំពេញ។ ក្នុងនេះមាន ៦៣គំរោងជាសំណង់ផ្ទះល្វែង ៩គំរោងជាសំណង់គេហដ្ឋាន និង ៤គំរោងជាសំណង់ផ្សេងៗ។ ពីខែមករា-មិថុនា ២០០៣ មាន ៤៩៤គំរោង (ឬ ៩.៤%តិចជាងរយៈពេលដូចគ្នាឆ្នាំមុន) បានត្រូវអនុម័តអោយសាងសង់នៅភ្នំពេញ។

According to the Department of Cadastre and Geography of the Municipality of Phnom Penh, 76 new projects were approved for construction in Phnom Penh in August 2003, just one project less than in July 2003. Of these projects, 63 were for apartment construction, 9 for house construction and 4 for other construction activities. During January-August 2003, 494 projects were approved for construction in Phnom Penh, 9.4% less than the same period last year.

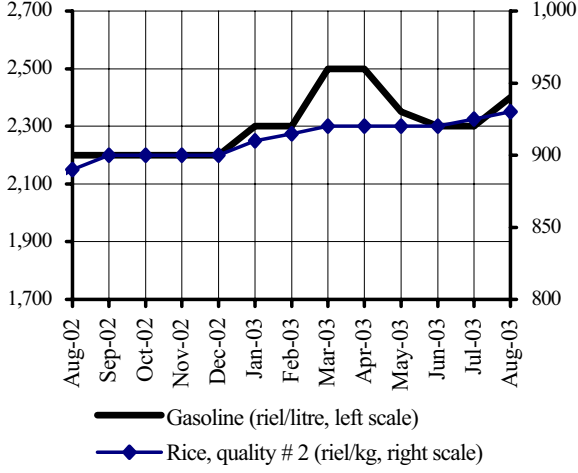
តម្លៃទំនិញ និង ថ្លៃអំណាច

Prices and Interest Rates Developments

នៅខែសីហា ២០០៣ ថ្លៃប្រេងសាំងនៅភ្នំពេញបានកើនឡើង ៤.៣% ដល់ ២.៤០០រ/ល គឺកើនពី ២.៣០០រ/ល នៅខែមិថុនា ២០០៣ ។ ទោះយ៉ាងនេះក្តី ការឡើងថ្លៃប្រេងសាំងនៅភ្នំពេញ វាយតម្លៃនៅទីផ្សារអន្តរជាតិ (១១%) ។ យោងតាមព័ត៌មានវិជ្ជាស្ថានជាតិស្ថិតិ ថ្លៃទំនិញលេខ២ បន្តកើនឡើងដល់ ៩៣០រ/គ.ក ។

In August 2003, the price of gasoline rose by 4.3% to 2,400 riel/litre in Phnom Penh, up from 2,300 riel/litre in July 2003. However, the increase in gasoline price in Phnom Penh was lower than in the international market (11%). The price of second quality rice continued to rise, reaching 930 riel/kg in August 2003, according to the National Institute of Statistics.

Prices of Gasoline and Rice in Phnom Penh

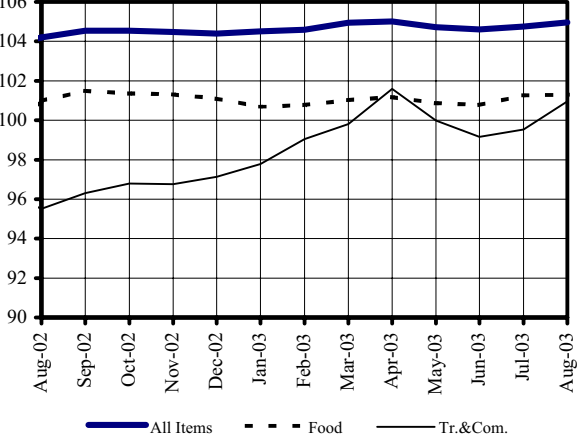

Source: National Institute of Statistics

ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់នៅភ្នំពេញកើនឡើង ០.២% នៅខែសីហា ២០០៣ ។ រឿងនេះបណ្តាលពីការឡើងថ្លៃម្ហូបអាហារ (០.០៣%) និងថ្លៃប្រេងសាំងដែលឡើងយ៉ាងគំហុក (៤.៣%) ធ្វើអោយថ្លៃដឹកជញ្ជូននិងតម្លៃទំនិញផ្សេងៗទៀតកើន ១.៤% ។ ធៀបទៅនឹងខែសីហា ២០០២ ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់កើនឡើង ០.៧% ។

Consumer prices in Phnom Penh rose by 0.2% in August 2003 due to a slight increase of food prices (0.03%) and a jump in the price of gasoline (4.3%). This led to a 1.4% rise in transportation and communication costs compared to the previous month. Compared to August 2002, consumer prices edged up 0.7%.

Consumer Price Index (July-December 2000 = 100)

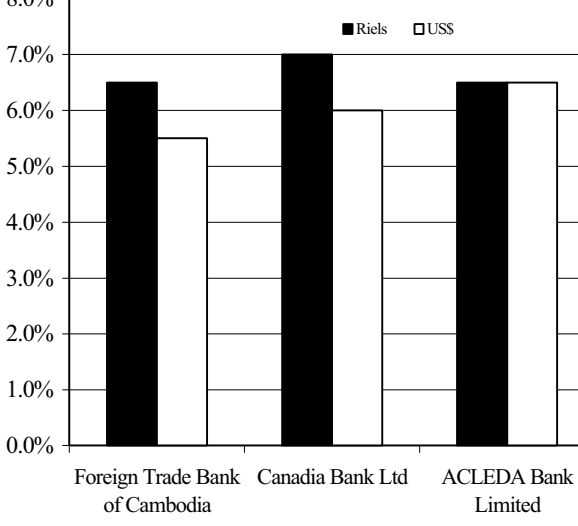

Source: National Institute of Statistics

តំរូវខ្ពស់នៃសវនា ២០០៣ មក អត្រាការប្រាក់មធ្យមនៃប្រាក់បញ្ញើមានកាលកំណត់រយៈពេល១២ខែ គឺ ៦.៧%សំរាប់ប្រាក់រៀល និង ៦%សំរាប់ប្រាក់ដុល្លារ ។ ធនាគារ ACLEDA ផ្តល់ការប្រាក់ខ្ពស់ជាងគេ (៦.៥%) សំរាប់ប្រាក់បញ្ញើដុល្លារ ហើយ ធនាគារកាណាឌីយ៉ា ផ្តល់ការប្រាក់ខ្ពស់ជាងគេ (៧.០%) សំរាប់ប្រាក់បញ្ញើរៀល ។ ធនាគារពាណិជ្ជកម្មក្រៅប្រទេសនៃកម្ពុជា ផ្តល់ការប្រាក់ទាបជាងគេ (៥.៥%) សំរាប់ប្រាក់បញ្ញើដុល្លារ ។

Since June 2003, the average interest rate on 12-month deposits offered by three leading banks was 6.7% for riel deposits, and 6% for US dollar deposits. The ACLEDA offered the highest interest rate of 6.5% on dollar deposits, while the Canadia Bank offered the highest interest rate of 7.0% on riel deposits. The Foreign Trade Bank, which publicly announced its intention to privatise on January 2003, offered the lowest interest rate of 5.5% on dollar deposits.

Deposit Interest Rates (as of June 2003)

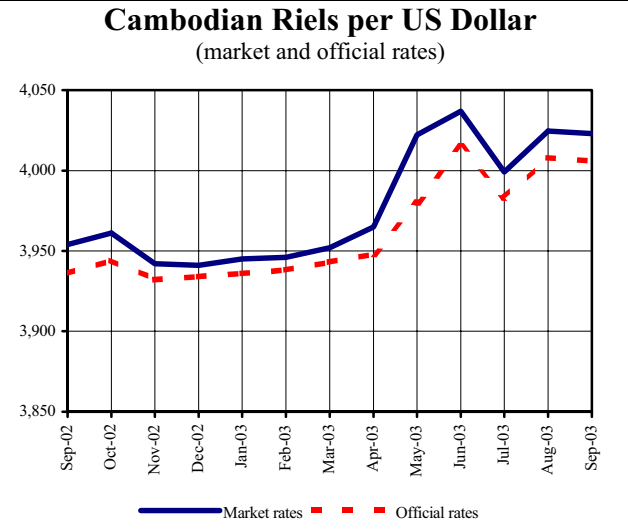

Source: National Bank of Cambodia

ស្ថានភាពអត្រាប្តូររូបិយប័ណ្ណ និង វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ
Exchange Rate and Monetary Developments

ស្ថិតិប្តូររូបិយប័ណ្ណ ធ្វើការត្រួតពិនិត្យប្រចាំថ្ងៃ ដោយប្រើប្រាស់ ៤.០២៣៩/ដុល្លារនៅខែកញ្ញា ២០០៣ ធៀបនឹង ៤.០២៤៩/ដុល្លារនៅខែ សីហា ។ នេះគឺជាខែទី៦ ក្នុងរយៈពេល ១០ឆ្នាំកន្លងទៅ ដែលស្ថិតិប្តូររូបិយប័ណ្ណ ធ្វើការត្រួតពិនិត្យប្រចាំថ្ងៃ ធ្លាក់ចុះទៅក្រោម ៤០០០៩/ដុល្លារ ។ ធៀបនឹងខែកញ្ញាឆ្នាំមុន ប្តូររូបិយប័ណ្ណ ធ្លាក់ចុះចំនួន ១.៧៤% ។

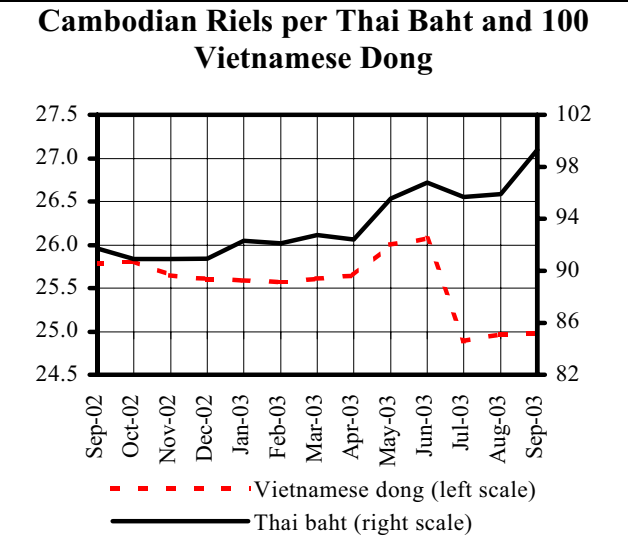
The value of the Cambodian riel against the US dollar remained mostly unchanged, trading at 4,023 riel/dollar in September 2003, compared to 4,024 riel/dollar in August. This is the sixth month (the first and second month was in May and June 1998) in the last 10 years, during which the riel value was over the level of 4,000. Compared to September last year, the Cambodia riel depreciated by 1.74%.

Source: National Bank of Cambodia and CDRI

បន្ទាប់ពីចុះចំនួនបន្តិចបន្តួចនៅខែសីហា២០០៣ ប្តូររូបិយប័ណ្ណ ធ្លាក់ចុះដល់ ៩៩.៣៩/បាត ធៀបនឹង ៩៥.៩៩/បាតនៅខែសីហា (ប្តូរចុះចំនួន ៣.៥%) ។ ធៀបនឹងប្តូររូបិយប័ណ្ណ ដុល្លារអាមេរិក ប្តូររូបិយប័ណ្ណ នៅខែកញ្ញា ២៥៩/១០០ដុល្លារ នៅខែកញ្ញា២០០៣ គឺដូចគ្នានឹងខែសីហា ។

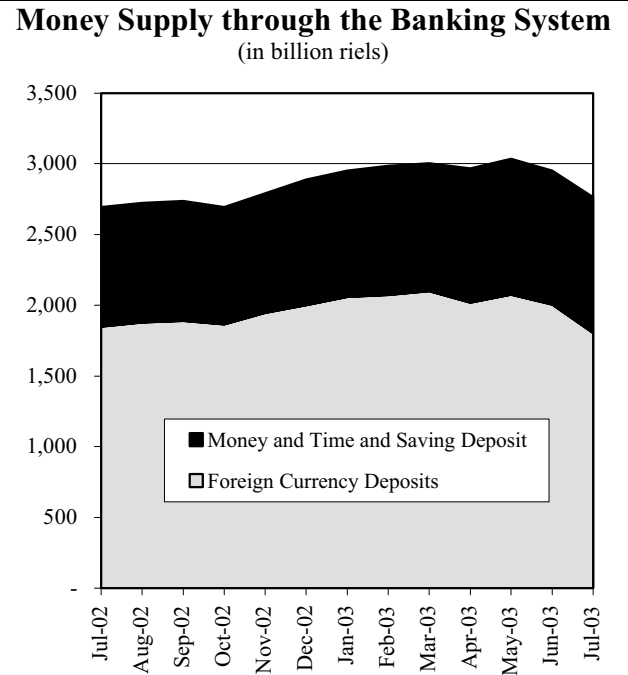
After marginal depreciation in August 2003, the value of the riel against the Thai Baht slid in September 2003, to 99.3 riels/baht, from 95.9 riels/baht in August, a depreciation of 3.5%. Against the Vietnamese dong, the riel remained unchanged at 25 riels per 100 dong in September 2003, the same level as in August.

Source: CDRI and the Economist

យោងតាមធនាគារជាតិកម្ពុជា រូបិយប័ណ្ណ M2 ថយចុះដល់ ២.៧៦៣ពាន់លានរៀលនៅខែកក្កដា ២០០៣ គឺថយពី ២.៩៥៣ពាន់លានរៀលនៅខែមិថុនា ២០០៣ ។ នេះការថយចុះដ៏ច្រើនបំផុត ៦.៤% គិតត្រឹមខែមួយមួយខែ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០០១មក ។ ការថយចុះនេះបណ្តាលមកពីប្តូររូបិយប័ណ្ណ រូបិយប័ណ្ណ រក្សាទុកថយចុះ ១០% ដល់ ១.៨០៣ពាន់លានរៀល ដែលបញ្ហាដោយ ពីការរយ្យឧបត្ថម្ភពលបោះឆ្នោត ដែលធ្វើឱ្យអ្នកធ្វើប្តូររូបិយប័ណ្ណ ដកប្តូររូបិយប័ណ្ណ ធនាគារ ។ ចំណែកជាប្តូររូបិយប័ណ្ណ កើន ១.១% ដល់ ៩៩៩ពាន់លានរៀល ។

In July 2003, total liquidity continued to decline, reaching to 2,763 billion riels, down from 2,953 billion riels in June 2003, according to the National Bank of Cambodia. This is the largest drop (6.4% month-on-month basis) since 2001. The fall was mainly associated with a decrease of foreign currency deposits by 10% to 1,803 billion riels in July 2003. This reflects fears related to the election, leading depositors to withdraw their money from banks. The riel component, which includes riels outside banks, rose to 959 billion riel (1.1%).

Source: National Bank of Cambodia

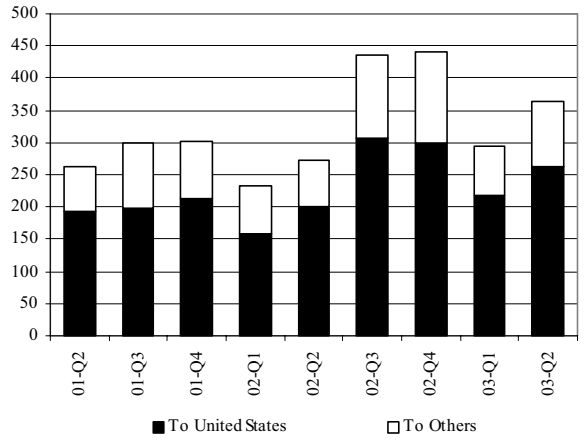
ពាណិជ្ជកម្ម កម្មវត្ថុរូបវន្ត

External Trade

យោងតាមក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម នៅត្រីមាសទី២ ២០០៣ កម្ពុជាបាននាំចេញសំលៀកបំពាក់ ៣៦៤.៧លានដុល្លារ ឬ ២៤% ច្រើនជាងកាលពីត្រីមាសទី១ ។ នៅត្រីមាសទី២ ២០០៣ ការនាំចេញទៅ US និងប្រទេសផ្សេងទៀត កើន ២០% ដល់ ២៦២.៨លានដុល្លារ. និង ៣៥% ដល់ ១០២លានដុល្លារ រៀបរយ បើធៀបនឹងត្រីមាសមុន ។

According to the Ministry of Commerce, Cambodia's garment exports in the second quarter of 2003 were worth US\$ 364.7 million, 24% higher than in the first quarter of 2003. The exports to the US and other countries in the second quarter of 2003 rose by 20% to US\$262.8 million and by 35% to US\$102 million, respectively, over the previous quarter.

Exports of Garment Products (in million US dollars)

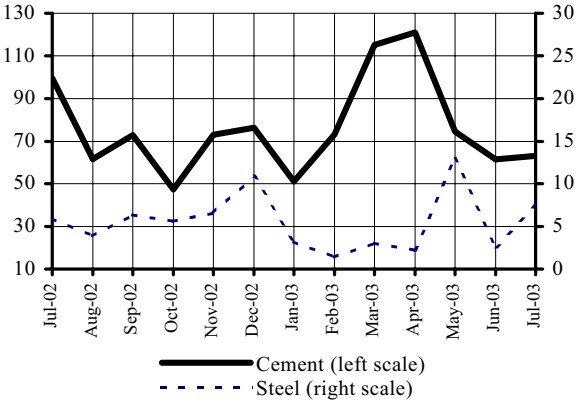

Source: Ministry of Commerce

បន្ទាប់ពីធ្លាក់ចុះ២ខែជាប់គ្នាមក ស៊ីម៉ង់ត៍នាំចូលមកកម្ពុជាបានកើនបន្តិចបន្តួច ដល់ ៦៣.០០០តោននៅខែកក្កដា ២០០៣ ។ ក្នុងពេលជាមួយគ្នា ដែកនាំចូល កើនដល់ ៧៤.០០០តោន ឬជិត២ដងច្រើនជាងកាលពីខែមុន ។ នេះយ៉ាង នេះក្តី ស៊ីម៉ង់ត៍និងដែកនាំចូល ក្នុងកំឡុងខែមករា-កក្កដា ២០០៣ ថយចុះទៅ ៥.៥% និង៥.៣% រៀបរយ ធៀបនឹងខែដូចគ្នាឆ្នាំមុន ។

The amount of cement imported into Cambodia in July 2003 rose slightly to 63,000 tonnes after falling for the second consecutive month. At the same time, steel imports reached 74,000 tonnes, nearly twice as much as in the previous month. However, cement and steel imports during January-July 2003 decreased by 5.5% and 5.3%, respectively, compared to the same period last year.

Imports of Construction Materials (thousand tonnes)

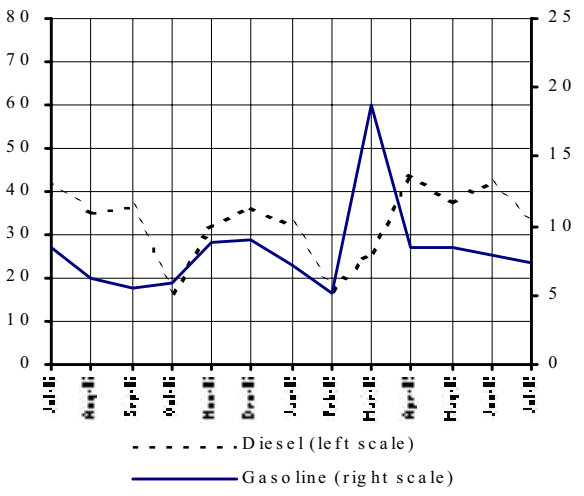

Source: Customs and Excise Department

យោងតាមទីភ្នាក់ងារគយ នៅខែកក្កដា ២០០៣ ប្រេងម៉ាស៊ូតនាំចូលមក កម្ពុជា មាន ៣៣.៣០០តោន និង ប្រេងហ្វាស៊ីនាំចូលមាន ៧.៣០០តោន ។ ក្នុងកំឡុងខែមករា-កក្កដា ២០០៣ ប្រេងម៉ាស៊ូតនិងប្រេងហ្វាស៊ីនាំចូលកើន ដល់២៣១.៥០០តោន និង ៦៣.៥០០តោន រៀបរយ ។ ធៀបនឹងរយៈពេល ដូចគ្នាឆ្នាំមុន ប្រេងម៉ាស៊ូតនិងប្រេងហ្វាស៊ីនាំចូល កើនឡើង២៨.៥% និង ២៥.២% រៀបរយ ។

Cambodia imported 33,300 tonnes of diesel and 7,300 tonnes of gasoline in July 2003, according to the Customs and Excise Department. Between January and July 2003, cumulative diesel and gasoline imports were 231,500 tonnes and 63,500 tonnes, respectively. Compared to the same period a year ago, diesel and gasoline imports rose by 28.5% and 25.2%.

Imports of Energy (thousand tonnes)

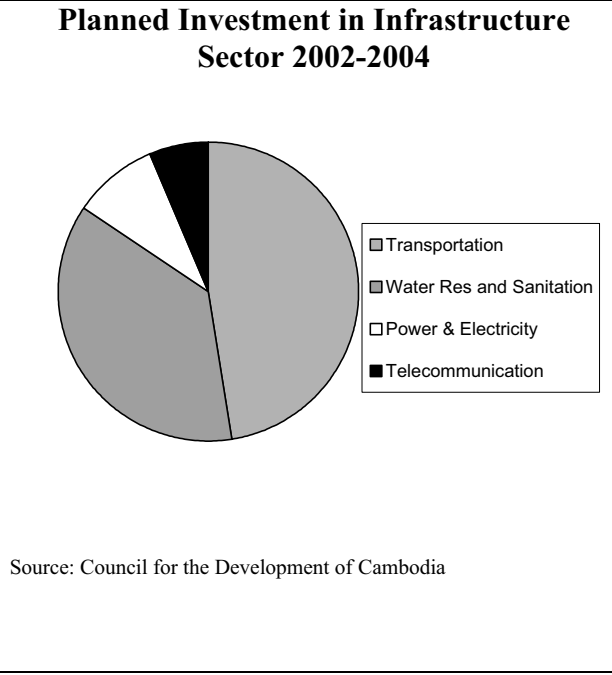
Source: Customs and Excise Department

ប្រភពនិងការប្រើប្រាស់ជំនួយបរទេស

Sources and Uses of Foreign Assistance

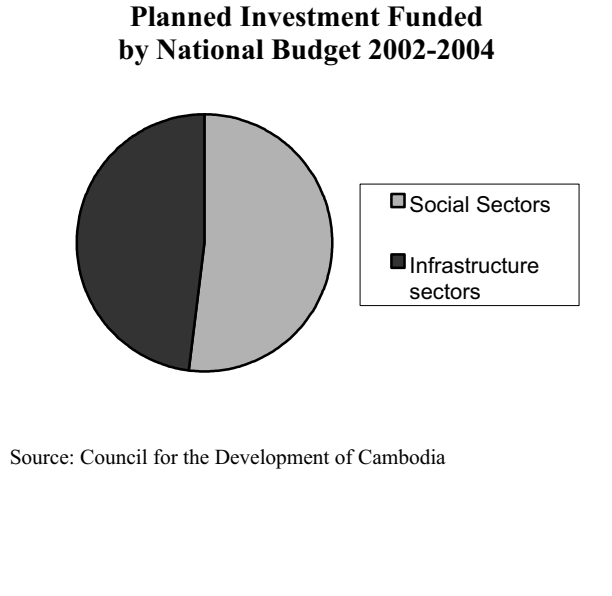
គំរោងវិនិយោគសំរាប់វិវឌ្ឍន៍យេនឌ័រធានាសម្បត្តិក្នុងរយៈពេល ៣ឆ្នាំ (២០០២-២០០៤) មាន ៤៨១លានដុល្លារដែលជាភាគរយធំបំផុតនៃដំណើរការវិនិយោគ (៣៤,៦%) នៅក្នុងគំរោងវិនិយោគសរុប។ វាផ្តោត ដឹកជញ្ជូន, ធនធានទឹកនិងអនាម័យ, ថាមពលនិងអគ្គិសនី, និង គមនាគមន៍, បានរួម ២២៨លានដុល្លារ, ១៧៨លានដុល្លារ, ៤៤លានដុល្លារ, និង ៣០លានដុល្លារ រៀបរយ។ គំរោងវិនិយោគថ្មីសំរាប់វិវឌ្ឍន៍យេនឌ័រធានាសម្បត្តិ មាន ១៣៦លានដុល្លារ ឬ២៨% នៃគំរោងវិនិយោគក្នុងវិវឌ្ឍន៍យេនឌ័រធានាសម្បត្តិទាំងមូល។

Cambodia's planned investment in infrastructure for the period 2002-2004 amounts to US\$ 481 million, the second largest allocation (34.6%) in the total investment plan. "Transportation", "Water Resource and Sanitation", "Power and Electricity", and "Telecommunication" received US\$ 228 million, US\$ 178 million, US\$ 44 million and US\$ 30 million, respectively. New infrastructure investments amounted to US\$ 136 million, or 28% of the investment planned for infrastructure development.

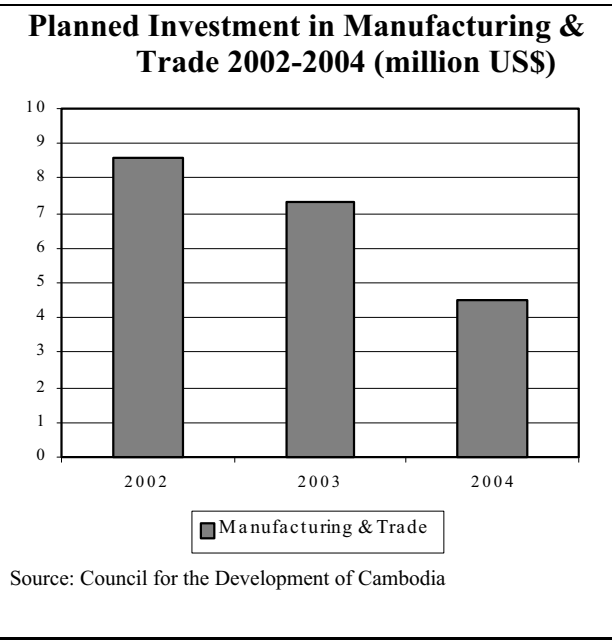
ក្នុងកំឡុងឆ្នាំ២០០២-២០០៤ គំរោងវិនិយោគដែលទទួលបានមូលនិធិផ្ទៃក្នុង ថវិកាជាតិ មានចំនួន ១៩,៣ លានដុល្លារ។ ក្នុងនោះវិវឌ្ឍន៍សង្គមកិច្ចការបាន ១០លានដុល្លារសំរាប់ការកែលម្អគុណភាពនិងប្រសិទ្ធភាព វិទ្យាល័យបឋម និងថ្នាក់ខ្ពស់ជាង និងការបង្កើតសាលាបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈមួយ នៅខេត្តតាកែវ។

Planned investment exclusively funded by the Cambodian National Budget for 2002-2004 amounted to US\$ 19.3 million. This was allocated to the social sector with US\$ 10 million to improve the quality and efficiency of primary and higher education, and a setting up of a vocational training school in Takeo province. The remaining US\$ 9.3 million was earmarked for the infrastructure sector, particularly for emergency rehabilitation and irrigation equipment.

ក្នុងកំឡុងឆ្នាំ២០០២-២០០៤ គំរោងវិនិយោគសំរាប់វិវឌ្ឍន៍ផលិតកម្ម និង ពាណិជ្ជកម្មមាន ២០,៤លានដុល្លារ។ គំរោងវិនិយោគនេះសុទ្ធតែជាគំរោងថ្មី និង កំពុងដំណើរការ ដូចជាការកសាង មជ្ឈមណ្ឌលផលិតកម្មជាតិ, ប្រព័ន្ធផ្គត់ផ្គង់ទឹក, អង្គការដ្ឋានកម្ពុជាសំរាប់ការនាំចេញនាំចូលនិងការស្តារការគេចពន្ធ, និងការស្តារផ្សារព្រៃឡឡីវិញ។ ដៃគូបរទេសកម្ពុជាបានប្តេជ្ញា ៤,៥លានដុល្លារ ហើយ ១៥,៩លានដុល្លារទៀតក្នុងស្វែងរកជំនួយនិងឧបត្ថម្ភ។

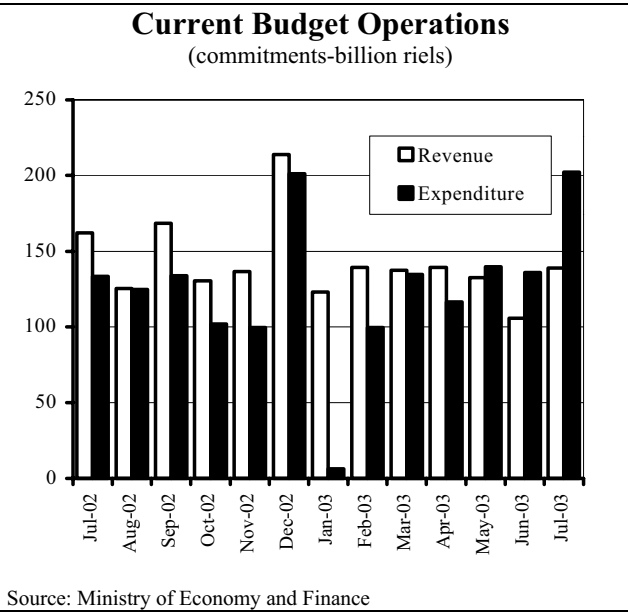
During 2002-2004, the investment planned for the manufacturing and trade sector amounts to US\$ 20.4 million. Projects are both on-going and new such as: establishment of productivity centre-Cambodia, a water supply system, Cambodia import-export inspection and fraud repression, and rehabilitation of Phnom Penh market. Cambodia's external partners have already committed US\$ 4.5 million, and the remaining 15.9 million is still pending as an Official Development Assistance resource target.

ការវិនិយោគថវិកាជាតិ
National Budget Operations

ថវិកាចរន្តរបស់កម្ពុជាមានអវិរាមតទៅជាប់ៗគ្នា។ នៅខែកក្កដា ២០០៣ ថវិកាចរន្តមានអវិរាម ៦៣ពាន់លានរៀល ឬ ២៥% ច្រើនជាង កាលពីខែ មិថុនា ២០០៣។ នេះគឺជាលើកទី១ ដែលថវិកាចរន្តមានអវិរាម ក្នុងខែ កក្កដា គិតចាប់ពីឆ្នាំ១៩៩៩មក។ ក្នុងខែនេះនេះបញ្ជាក់ពីកំណើនចំណាយ ជាប់ទាក់ទងនឹងការបោះឆ្នោតដែលធ្វើឡើងនៅថ្ងៃ ២៧ កក្កដា។

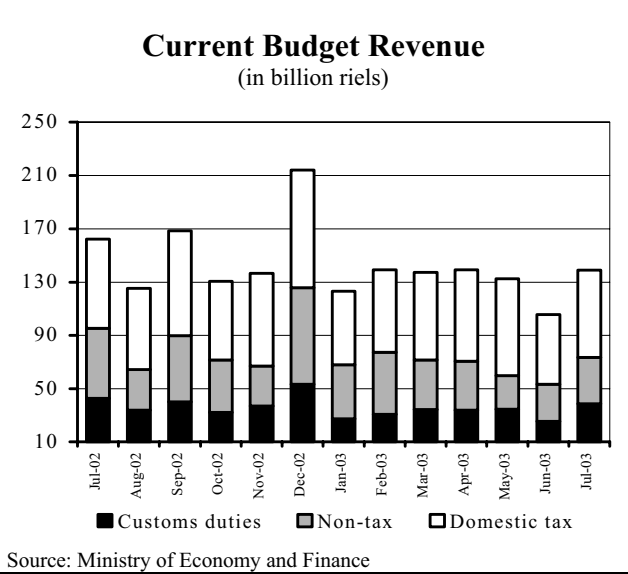
Cambodia has run a current budget deficit for the third consecutive month. In July 2003, the current budget deficit was worth 63 billion riels, twice as much as in June 2003. This was also the first current budget deficit in the month of July since 1999. This reflects an increase in expenditures related to the general election held on July 27.

Source: Ministry of Economy and Finance

នៅខែកក្កដា ២០០៣ ចំណូលថវិកាចរន្តមាន ១៣៩ពាន់លានរៀល ឬ ១៤% តិចជាងខែដូចគ្នាឆ្នាំមុន។ ទោះយ៉ាងនេះក្តី ចំណូលថវិកាចរន្តបាន កើន ៣១.៥% ធៀបនឹងខែមុន។ លទ្ធផលនេះបណ្តាលមកពីមាន កំណើនក្នុងគ្រប់ផ្នែកនៃចំណូលថវិកាចរន្ត។ ក្នុងខែឡាតាំង មករា- កក្កដា ២០០៣ ចំណូលថវិកាចរន្តកើនដល់ ៩១៥ពាន់លានរៀល ឬ ២.៤% តិចជាងរយៈពេលដូចគ្នាឆ្នាំមុន។

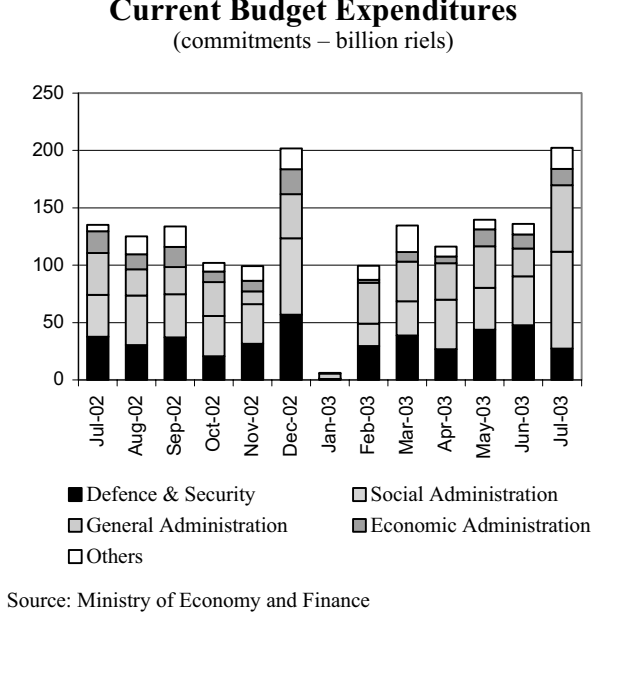
Cambodia's current budget revenue amounted to 139 billion riels in July 2003, 14% lower than in the same period last year. However, it rose by 31.5% compared to the previous month. This was mainly due to an increase in all categories of current budget revenue. During January-July 2003, budget revenue reached 915 billion riels, 2.4% less than the same period a year ago.

Source: Ministry of Economy and Finance

នៅខែកក្កដា ២០០៣ ចំណាយថវិកាចរន្តកើនដល់ ២០២ពាន់លានរៀល ឬ មានកំណើន ៤៨% ធៀបនឹងខែមិថុនា ២០០៣ ។ ក្នុងនេះផ្នែកសង្គមកិច្ច មានចំណែកធំជាងគេបានដល់ ៨៤ពាន់លានរៀល បន្ទាប់មកគឺ ផ្នែករដ្ឋបាល ទូទៅ ផ្នែកការពារជាតិ និងសេដ្ឋកិច្ច និងផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ។ ក្នុងខែឡាតាំង មករា-កក្កដា ២០០៣ ចំណាយថវិកាចរន្តមាន ៨៣៥ពាន់លានរៀល ឬ ១៧% ច្រើនជាងរយៈពេលដូចគ្នាឆ្នាំមុន ។

In July 2003, current budget expenditure rose to 202 billion riels, 48% growth compared to June 2003. The share of Social Administration in current budget expenditures was the largest, reaching 84 billion riels, followed by General Administration, Defence and Security, and Economic Administration. During January-July 2003, budget expenditure amounted to 835 billion riels, 17% more than in the same period last year.

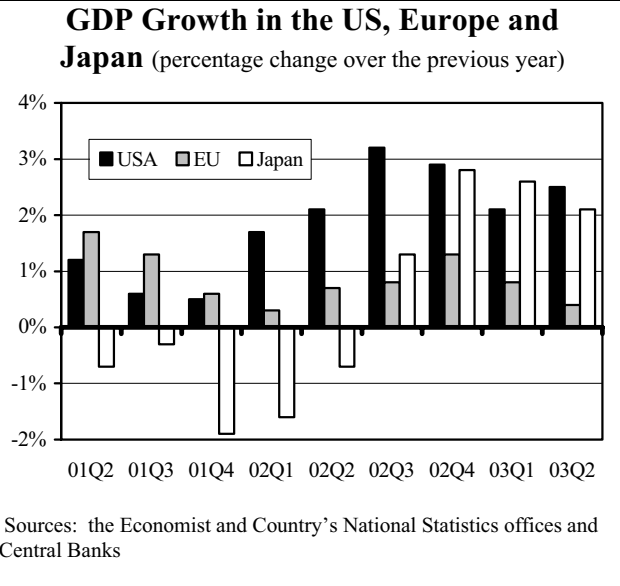
Source: Ministry of Economy and Finance

សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចនៃបណ្តាប្រទេសជាដៃគូរបស់កម្ពុជា

Economic Activity of Selected Economic Partners of Cambodia

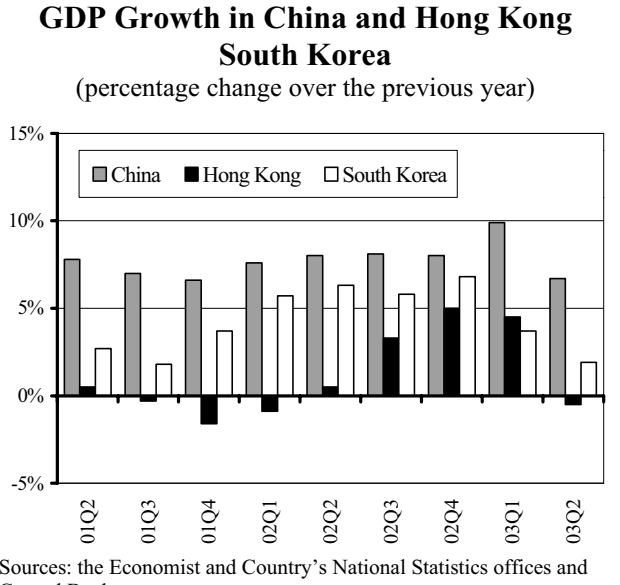
នៅត្រីមាសទី២ ២០០៣ សេដ្ឋកិច្ច US កើនឡើង ២,៥% ធៀបនឹងរយៈពេលដូចគ្នាឆ្នាំមុន ។ យោងតាម Business Times កំណើនចំណាយខាងការពារជាតិ ចំណាយច្រើនលើការប្រើប្រាស់ និងការខ្ចីប្រាក់កម្រិតខ្ពស់ ជាមធ្យមនៃយោធាអាមេរិក បានបង្កើនល្បឿនលូតលាស់នៃសេដ្ឋកិច្ចទាំងមូល ។ ផ្ទុយមកវិញ សេដ្ឋកិច្ចសហរដ្ឋអាមេរិក និងជប៉ុន មានការលូតលាស់យឺតយ៉ាវ ដោយមានអត្រាកំណើន ០,៤% និង ២,១% នៅត្រីមាសទី២ ២០០៣ ។

In the second quarter of 2003, the US economy grew by 2.5 % compared to the same period last year. According to the Business Times, an increase in defence expenditure, strong consumer spending and recovery in business investment accelerated overall GDP growth. Conversely, the Euro area and Japan experienced a slower growth rate of 0.4% and 2.1% in the same period.

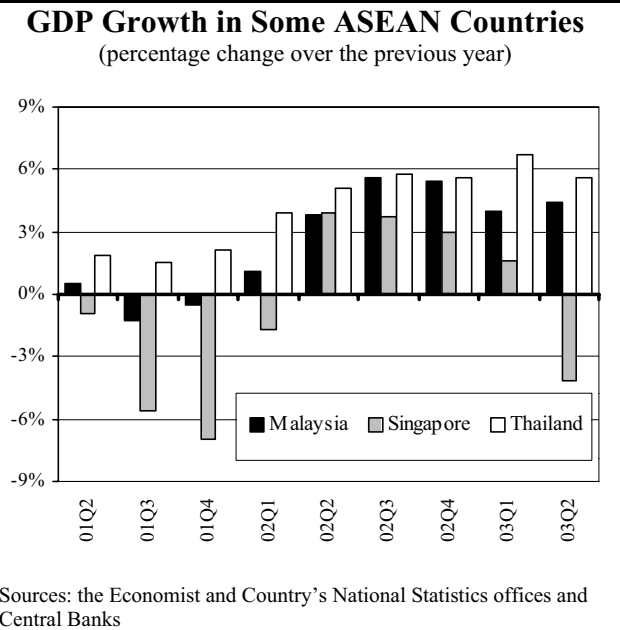
កំណើនសេដ្ឋកិច្ចចិនធ្លាក់ចុះមកក្រិត ៦,២% នៅត្រីមាសទី២ ២០០៣ ធៀបនឹង ១០% នៅត្រីមាសទី១ ២០០៣ ។ យោងតាមព័ត៌មាន AFP ទាំងមូលយុទ្ធសាស្ត្រ និងសេវាកម្មក្នុងតំបន់ពាក់ព័ន្ធនឹងជំងឺ SARS ដែលកើតឡើងនៅទីកន្លែងពាក់ព័ន្ធនឹងខែមីនា ២០០៣ ។ សេដ្ឋកិច្ចកូរ៉េខាងត្បូងធ្លាក់កំណើនមកក្រិត ១,៩% ហើយសេដ្ឋកិច្ចហុងកុងចុះចុះចុះចុះ ០,៥% ។ ការនេះឆ្លុះបញ្ចាំងពីការឈឺចាប់នៃជំងឺ SARS ។

China's economic growth slowed to 6.2% in the second quarter of 2003, from 10% in the first quarter. According to AFP, both industrial and service sectors were heavily hit by SARS from mid-March 2003. South Korea's growth also slowed to 1.9%, while Hong Kong's economy contracted by 0.5%. This reflected the negative impact of SARS as well.

សេដ្ឋកិច្ចសិង្ហបុរីចុះចុះចុះចុះ ៤,២% នៅត្រីមាសទី២ ២០០៣ គឺយឺតជាងត្រីមាសទី១ ១,៧% នៅត្រីមាសទី១ ២០០៣ ។ យោងតាមក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម និងឧស្សាហកម្មសិង្ហបុរី ក្រុមហ៊ុនយហិរញ្ញវត្ថុនិងសាងសង់ លទ្ធផលនៃឧស្សាហកម្មទាំងមូលកាន់តែទាបក្រោយត្រីមាសមុន ។ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចម៉ាឡេស៊ីនិងថៃ ធ្លាក់មកក្រិត ៤,៤% និង ៥,៦% រៀងគ្នាក្នុងត្រីមាសនេះ ។

Singapore's economy contracted by 4.2% in the second quarter of 2003, down from a gain of 1.7% in the first quarter of 2003. Besides financial services and construction sectors, the performance of all industries deteriorated from the previous quarter, according to Singapore Ministry of Trade and Industry. Malaysia and Thailand experienced slower growth of 4.4 % and 5.6%, respectively, over this period.

ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច និង វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ របស់ កម្ពុជា

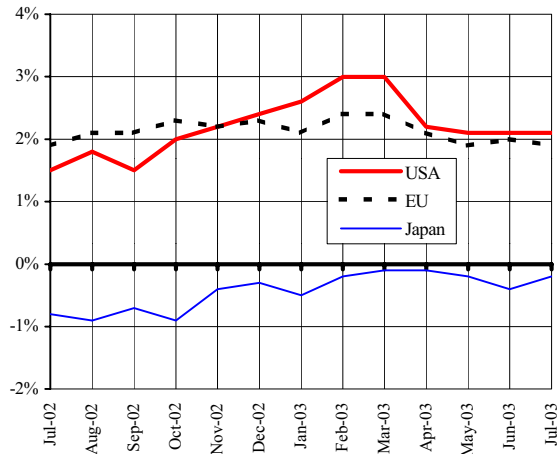
Inflation rates in Selected Economic Partners of Cambodia

ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់នៅសហរដ្ឋអាមេរិក នៅខែកក្កដា ២០០៣ កើន ២.១% គឺដូចគ្នានឹងខុសគ្នា-មិថុនា ២០០៣ ។ កម្ពុជាក៏ដូចជា ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់នៅជប៉ុនមធ្យមចុះ -០.២% នៅខែកក្កដា ២០០៣ ធៀបនឹងកំរិត -០.៤% នៅខែឧសភា ២០០៣ ។ រឿងនេះបណ្តាលពីការកំណត់លិខិតចេញនូវទំនិញនៅខែកក្កដា និងកំណើនសម្បត្តិផលិតផលសាមញ្ញខ្លះៗ ។ ក្នុងពេលដូចគ្នានេះ អត្រាអភិវឌ្ឍន៍ នៅសហរដ្ឋអាមេរិក ធ្លាក់ដល់ ១.៩% ពីកំរិត ២% នៅមិថុនា ២០០៣ ។

Consumer prices in the US rose by 2.1% in July 2003, the same rate since May 2003. On a year-on-year basis, Japanese consumer prices fell 0.2% in July 2003, after a fall of 0.4% in June 2003 due to a tobacco tax increase in July and higher medical costs introduced in April. Meanwhile, the inflation rate in the Euro area fell to 1.9%, down from 2% in June 2003.

Inflation Rate in the US, Europe and Japan

(percentage change over the previous year)

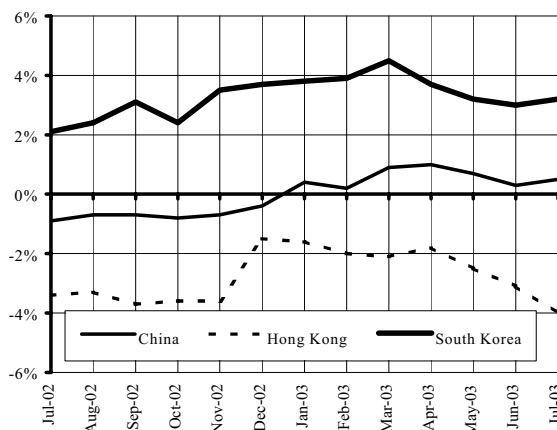
Sources: IMF and the Economist

យោងតាមការកាត់បន្ថយនៃសិទ្ធិប្រើប្រាស់នៅហុងកុងបន្តធ្លាក់ចុះទៅ ៤.០% ធៀបនឹងខែមិថុនា ដែលបណ្តាលមកពីការកាត់បន្ថយចំណាយដោយរដ្ឋាភិបាល។ ការថយចុះនេះគឺជាការថយចុះ ៣.១% កាលពីខែមិថុនា ដោយសារឥទ្ធិពលជម្ងឺ SARS ធ្វើឱ្យចំណាយលើការប្រើប្រាស់ថយចុះ។ ក្នុងពេលនេះដែរ អត្រាអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងតំបន់អាស៊ី និង ចិន កើន ៣.២% និង ០.៥% រៀបរយគ្នា គឺបានប្រែប្រួលតិចតួចណាស់ធៀបនឹងខែមិថុនា ២០០៣ ។

Consumer prices in Hong Kong continued to fall by 4.0% in July 2003 from a year earlier, due to a rates concession grant by the government, according to the Census and Statistics Department. The fall came after a 3.1% drop in June, as the effects of SARS weakened consumer spending. Meanwhile, the inflation rate in South Korea and China rose to 3.2% and 0.5%, respectively, changing little compared to June 2003.

Inflation Rate in China, Hong Kong and South Korea

(percentage change over the previous year)

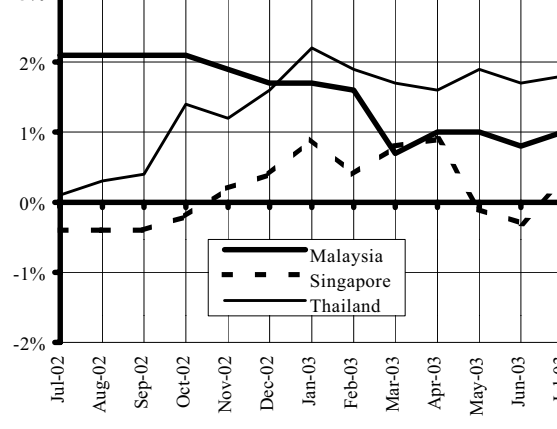
Sources: IMF and the Economist

អត្រាអភិវឌ្ឍន៍នៅ សិង្ហបុរី កើនដល់ ០.៣% នៅខែកក្កដា ២០០៣ បន្ទាប់ពីថយចុះដល់ -០.៣% នៅខែមិថុនា ដែលបណ្តាលមកពីមានតម្លៃទាមទារខ្លាំង ជាពិសេសគឺតម្លៃទាមទារយន្ត ក្រោយដែលសិង្ហបុរីរងឥទ្ធិពលដោយជម្ងឺ SARS រយៈពេល ៣ខែ។ ដូចគ្នានេះដែរ នៅខែមិថុនា ២០០៣ អត្រាអភិវឌ្ឍន៍នៅថៃ និង ម៉ាឡេស៊ី កើនដល់ ១.៨% និង ១% រៀបរយគ្នា គឺលឿនជាងកំណើនកាលពីខែមិថុនា ២០០៣ ។

The inflation rate in Singapore rose to 0.3% in July 2003, after a level of -0.3% in June, mainly due to strong demand, in particular for cars, after Singapore's three-month long outbreak of SARS. Similarly, Thai and Malaysian inflation rates rose to 1.8% and 1%, respectively, in July 2003, faster than in June 2003.

Inflation Rate in Selected ASEAN Countries

(percentage change over the previous year)

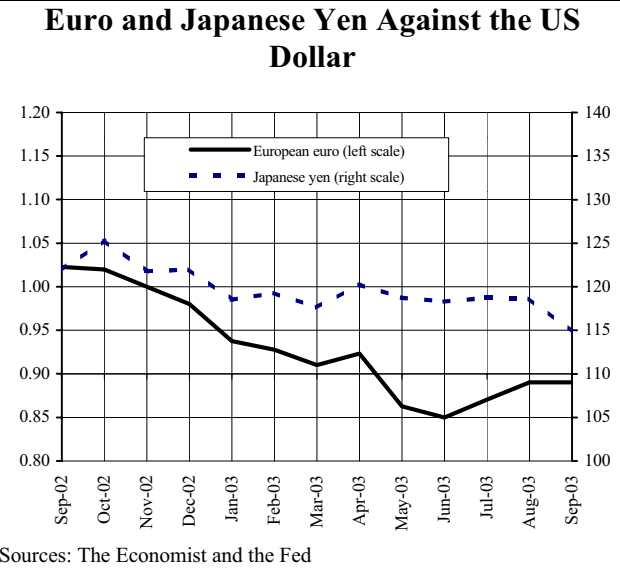
Sources: IMF and the Economist

អន្តរជាតិ រូបិយប័ណ្ណ លើទីផ្សារអន្តរជាតិ

Exchange Rate in the World Markets

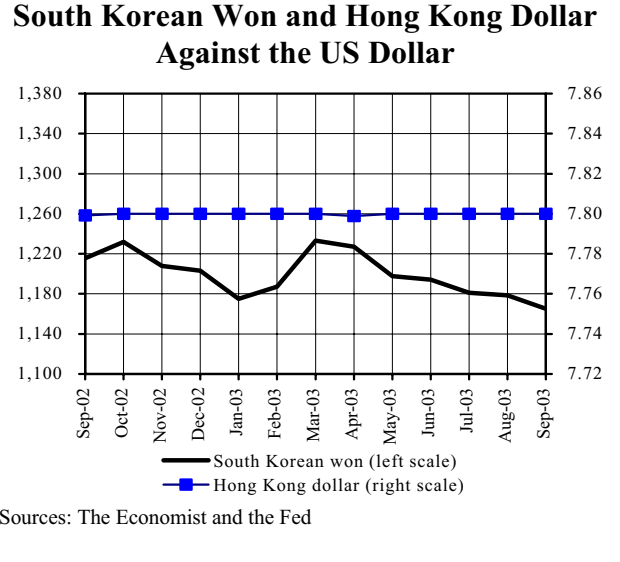
រូបិយប័ណ្ណជប៉ុនបានធ្វើឡើងវិញខ្ពស់បំផុតក្នុងរយៈពេល២.៦ឆ្នាំ ធៀបនឹងដុល្លារអាមេរិក ដោយប្តូរបាន ១១៤.៨យ៉េន/ដុល្លារនៅខែកញ្ញា ២០០៣ ដែលធ្វើឱ្យធនាគារជប៉ុនធ្វើន្តរកាត់ដោយបញ្ចេញលុយរូបិយប័ណ្ណជប៉ុន។ បន្ទាប់ពីបានចុះច្រើនរយៈពេល២ខែជាប់គ្នា រូបិយប័ណ្ណអឺរ៉ូប្រឈមនឹងស្ថានភាពស្ថេរ ០.៨៩រូបិយប័ណ្ណ/ដុល្លារ នៅខែកញ្ញា ២០០៣ ។

The Japanese yen strengthened to a 2.6 year high against the US dollar, trading at 114.8 yen/dollar in September 2003, causing the Bank of Japan to intervene to sell the yen. After falling in value against the US dollar for the second consecutive month, the Euro was holding steady at 0.89 euro/dollar in September 2003.

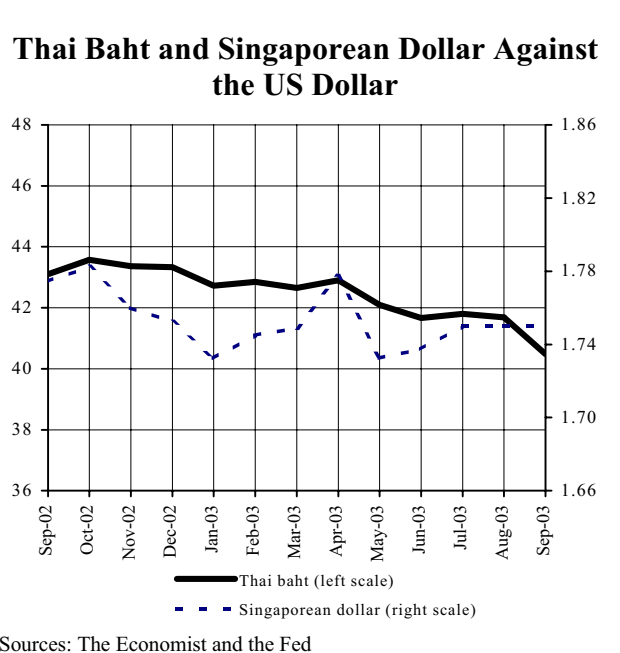
តំលៃខែមិនា ២០០៣ មក រូបិយប័ណ្ណកូរ៉េខាងត្បូងបានធ្វើឡើងវិញបន្តិចម្តង ធៀបនឹង ដុល្លារអាមេរិក ។ នៅខែកញ្ញា ២០០៣ ប្តូរបាន ១.១៦៥.៤៦៥ /ដុល្លារUS ធៀបនឹង ១.១៧៨.៦៦៥/ដុល្លារUS កាលពីខែមុន។ ធៀបនឹងខែដូចគ្នាឆ្នាំមុន រូបិយប័ណ្ណកូរ៉េខាងត្បូង ធ្វើឡើងវិញ ៤.២% ។ រូបិយប័ណ្ណហុងកុងប្តូរបាន ៧.៨ដុល្លារហុងកុង/ដុល្លារUS ។

The South Korean won has appreciated gradually against the US dollar since March 2003. In September 2003, the rate was 1165.4 won/dollar, down from 1178.6 won/dollar in the previous month. Compared to the same month last year, the won appreciated by 4.2% against the US dollar. Hong Kong dollar was traded at the pegged rate of 7.8 HK dollar/US dollar.

ពីខែតុលា ២០០២ ដល់ កញ្ញា ២០០៣ រូបិយប័ណ្ណថៃបានធ្វើឡើងវិញជាប់រហូត ធៀបនឹងដុល្លារអាមេរិក ដោយធ្វើឡើងដល់ ៤០.៤៨បាត/ដុល្លារUS នៅខែកញ្ញា ២០០៣។ ធៀបនឹងខែដូចគ្នាឆ្នាំមុន រូបិយប័ណ្ណថៃបានធ្វើឡើងវិញ ៦% ។ ដុល្លារសិង្ហបុរីមិនប្រែប្រួលទេ ដោយប្តូរបាន ១.៧៥ដុល្លារសិង្ហបុរី/ដុល្លារUS នៅខែកញ្ញា ២០០៣ គឺដូចគ្នានឹងខែសីហា ២០០៣ ។

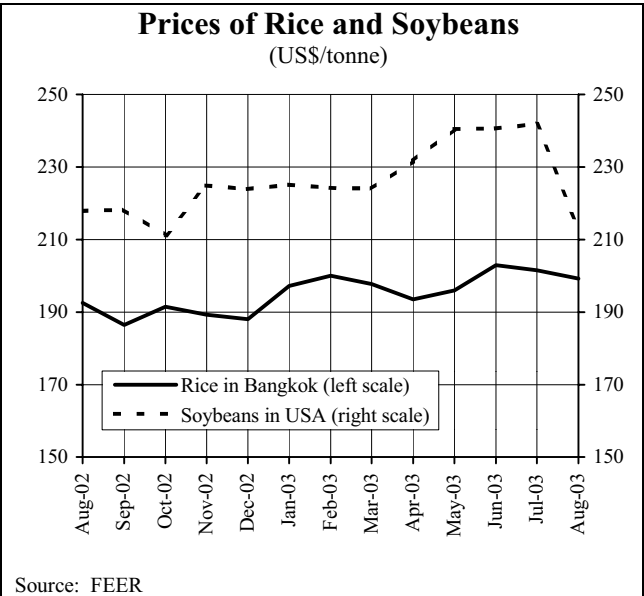
The Thai Baht strengthened constantly against the US dollar during October 2002-September 2003, strengthening to 40.48 baht/dollar in September 2003. It appreciated by 6% compared to the same month last year. The value of the Singapore dollar remained unchanged at 1.75 S\$/US dollar in September 2003, the same rate as in August 2003.

ស្ថានភាព តំលៃទំនិញលើទីផ្សារអន្តរជាតិ
Commodity Prices in the World Markets

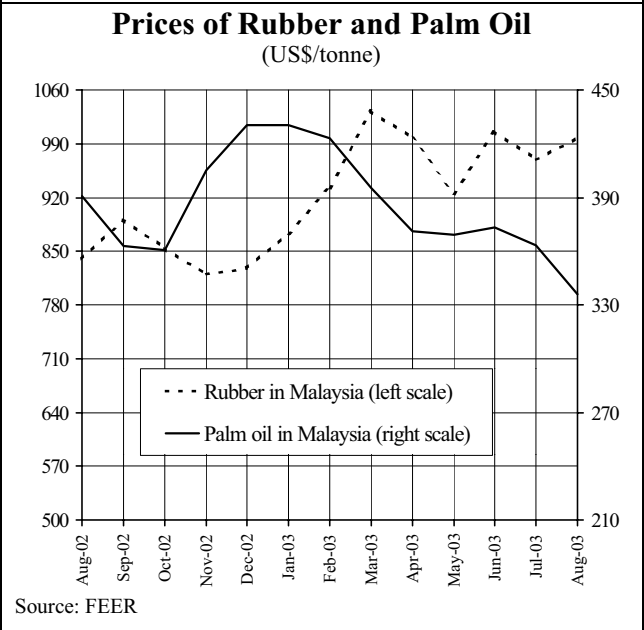
ថ្លៃទំនិញលើទីផ្សារអន្តរជាតិក្នុងប្រទេសបង់ក្លាដា ថ្លៃទំនិញលើទីផ្សារអន្តរជាតិ បន្តធ្លាក់ចុះដល់ ១៩៩.២ ដុល្លារ/តោន ក្នុងខែសីហា ២០០៣ ឬថយចុះអស់ ១.១៤% ធៀបខែកក្កដា ២០០៣ ។ ចំណែកថ្លៃសណ្ឋានស្បៀងបន្តធ្លាក់ចុះយ៉ាងខ្លាំងអស់ ១២% ដល់ ២១៣ដុល្លារ/តោន ក្នុងខែសីហា ២០០៣ ។ ធៀបនឹងខែសីហា ២០០២ ថ្លៃសណ្ឋានស្បៀងធ្លាក់ចុះអស់ ២.៣% ។

The price of first quality rice in the Bangkok international market continued to fall to 199.2 US\$/tonne in August 2003, a decrease of 1.14% from July 2003. Likewise, the price of soybeans declined sharply by 12% to 213 US\$/tonne in August 2003. Compared to August 2002, the price of soybeans dropped by 2.3%.

យោងតាមរក្សាសិក្សាការលើទីផ្សារអន្តរជាតិ ការប្រើប្រាស់កៅស៊ូក្នុងទីផ្សារ លោកបណ្ឌិតប្រញាក់ការថយចុះ ។ ទោះយ៉ាងនេះក្តី ថ្លៃកៅស៊ូនៅទីផ្សារ អន្តរជាតិក៏មានការកើនឡើងដល់ ៩៩៦.៧ដុល្លារ/តោន ក្នុងខែសីហា ២០០៣ គឺកើនពី ៩៦៩.៤ដុល្លារ/តោននៅខែកក្កដា ២០០៣ ។ ផ្ទុយមកវិញ ថ្លៃប្រេងឥន្ធនាគារបន្តធ្លាក់ចុះរហូតដល់ ៣៦៣ដុល្លារ/តោននៅ ខែកក្កដា ២០០៣ ដែលជាថ្លៃទាបបំផុតក្នុង ១៥ខែកន្លងមកនេះ ។

According to the International Rubber Study Group, world rubber consumption growth was showing signs of a slowdown. However, the rubber price in the Malaysian international market rose to 996.7 US\$/tonne in August 2003, from 969.4 US\$/tonne in July 2003. Conversely, the palm oil price continued to decline, reaching 363 US\$/tonne in July 2003, its lowest price in 15 months.

នៅខែសីហា ២០០៣ ប្រេងឥន្ធនាគារឡើងវិញបន្តិចដល់ ២៧.៥៤ដុល្លារ/ធុន ធៀបនឹង ២៦.៦៧ដុល្លារ/ធុនកាលខែកក្កដា ២០០៣ ។ កំណើននេះឆ្លុះ បញ្ចាំងពីតម្រូវការកើនឡើងនៅទីផ្សារ និងភាពមិនទាន់មានការនាំចេញ របស់អ៊ីរ៉ាក់ ។ អ្នកវិភាគយុទ្ធសាស្ត្រនិយាយថា ថ្លៃប្រេងឥន្ធនាគារធ្លាក់ចុះខ្លាំង ក្នុងរយៈពេលប្រាំបីខែ ឆ្នាំ ២០០៤ បើសិនប្រេងឥន្ធនាគារប្រទេសអ៊ីរ៉ាក់ មិនជាសមាជិក OPEC បន្តបង្កើនការផលិតប្រេង និងបើសិនអ៊ីរ៉ាក់ បង្កើន ជាបណ្តើរៗនូវការផលិតប្រេងរបស់ខ្លួន ។

The price of crude oil rose slightly from 26.67 US\$/barrel in July 2003 to 27.54 US\$/barrel in August 2003, reflecting high market demand and unpredictable Iraqi exports. Prices could drop significantly by the second quarter of 2004 if non-OPEC producers keep pumping more oil and if Iraq gradually increases its own production, some analysts say. Similarly, the price of gasoline rose to 26 cents/litre in August 2003.

